

PRIPOMÍNAME SI

IVAN PLINTOVIČ – VEDEC S LÁSKOU K LITERATÚRE

* 2. 6. 1923 Bodorová – † 10. 11. 1997 Banská Bystrica

100. výročie narodenia významného literárneho kritika, historika a teoretika, pedagóga, esejistu a zostavovateľa viacerých zborníkov literárnych diel

Mgr. Dana Mačudová, PhD.

OD SYNA ROLNÍKA PO VÁŽENÉHO PEDAGÓGA

Chlapec z roľníckej rodiny najprv vychodil ľudovú školu v Malom Čepčine pri Turčianskych Tepliciach, neskôr navštevoval gymnázium v Martine. Vysokoškolské štúdiá zasvätil slovenskému jazyku a dejepisu na Filozofickej fakulte Slovenskej univerzity v Bratislave (názov Univerzity Komenského v období 1939 – 1954). Po skončení štúdiá (1947) sa vydal na profesijnú dráhu pedagóga. Najprv vyučoval na gymnáziu v Malackách. V roku 1951 prišiel do Banskej Bystrice. Tu najskôr pôsobil ako stredoškolský pedagóg, od roku 1959 už ako učiteľ na Vyššej pedagogickej škole, neskôr Pedagogickej fakulte. Stal sa vedúcim Katedry slovenského jazyka a literatúry. Na fakulte pôsobil až do odchodu do dôchodku v roku 1990.

ŽIVOT ZASVÄTENÝ POÉZII A JAZYKU

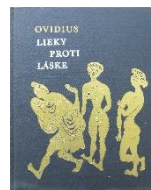
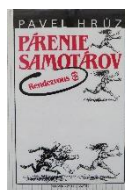
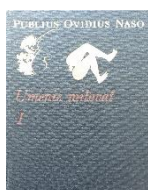
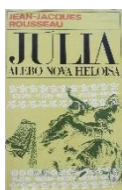
Vedeckým zameraním profesora Plintoviča bola teória a metodika vyučovania literatúry, medzivojnová literatúra, literárna kritika, esejistika a editorská činnosť. Je autorom štúdie o štúrovskej poézii *Vlast' a domov v štúrovskej poézii* (1968) a bibliofilie *Dva medailóny* (1988) venovanej Andrejovi Sládkovičovi a Samovi Chalupkovi. Z medzivojnovej literatúry 20. storočia ho zaujala lyrizovaná próza, výsledkom čoho boli eseje *Úvahy o lyrizovanej próze* (1971) a nadrealizmus v slovenskej poézii, ktorého predstaviteľom bol Štefan Žáry. Jeho dielo zhrnul v monografii *Básnická tvorba Štefana Žáryho* (1967).

Spolu s Eduardom Gombalom vydali učebnicu *Teória literatúry* (1974), ktorá sa v nasledujúcom desaťročí dočkala až štyroch vydaní. Opäť s Eduardom Gombalom a Jánom Findrom zostavili a vydali *Slovník literárnovedných termínov* (1974). Výsledkom jeho zostavovateľskej a editorskej činnosti sú publikácie *Ozveny v nás* (1974), *V zápasoch a premenách* (1977), *V znamení života* (1978), *Pribúdanie kruhov* (1980), *Návraty k prameňom* (1984) a *Variácie na život* (1986). Ivan Plintovič bol členom Zväzu slovenských spisovateľov, kde

zastával rozličné funkcie. Posledné roky života zasvätil najmä literárnej kritike a esejistike.

PROFESOR PLINTOVIČ NA UMB

Univerzitná knižnica UMB sa môže pochváliť niekoľkými špecializovanými knižnicami a jednou z nich je práve **Knižnica prof. Plintoviča**. Publikácie, ktoré ju tvoria, sa pôvodne nachádzali v čiastkovej knižnici Ústavu vedy a výskumu UMB. Do fondu univerzitnej knižnice boli spracované v roku 2007. V roku 2019 bola knižnica dislokovaná do depozitu Referátu absenčných výpožičiek. Jej fond, tvoriaci presne 1 183 dokumentov, je dostupný na požičanie. Dokumenty je možné vyhľadať v online katalógu univerzitnej knižnice po zadaní umiestnenia *Knižnica prof. Plintoviča*.

Profesor Ivan Plintovič bol jednoznačne veľká osobnosť vo svojom obore. Nielen jeho dielo, ale hlavne pedagogické pôsobenie ovplyvnili generácie študentov a už navždy zostane zapísaný do histórie slovenskej literárnej vedy ako jeden z jej významných predstaviteľov.

Použitá zdroje:

- [1] GONDOVÁ, Zdenka. Špeciálne knižničné fondy Univerzitnej knižnice UMB. In *Bibliotheca Universitatis* [online]. Roč. 16, č. 1, 2022/2023, s. 7-8 [cit. 2022-01-15]. ISSN 2644-6650. Dostupné na: <https://ojs.umb.sk/index.php/bu/article/view/728>
- [2] Ivan Plintovič. In *Literárne informačné centrum* [online]. Bratislava: Literárne informačné centrum, 2003-2023 [cit. 2023-01-03]. Dostupné na: <https://www.litcentrum.sk/autor/ivan-plintovic/zivotopis-autora>
- [3] Ivan Plintovič. In *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2021- [cit. 2023-01-03]. Dostupné na: https://sk.wikipedia.org/wiki/Ivan_Plintovič%C4%8D
- [4] Knižnica prof. Plintoviča. In *Univerzitná knižnica Univerzity Mateja Bela Banská Bystrica* [online]. Banská Bystrica: Univerzitná knižnica UMB, 2021 [cit. 2023-01-15]. Dostupné na: <https://kniznica.umb.sk/sluzby-a-fondy/kniznicny-fond/kniznica-prof-plintovica.html>
- [5] prof. PhDr. Ivan Plintovič CSc. In *Osobnosti.sk: najvýznamnejšie osobnosti Slovenska* [online]. Bratislava: Občianske združenie Osobnosti.sk, 2004-2023 [cit. 2023-01-03]. ISSN 1338-2403. Dostupné na: <https://www.osobnosti.sk/osobnost/ivan-plintovic-1954>